

19-29/183 99/25

0911 29.1.20. X

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

REPUBLIKA HRVATSKA
ZAGREB
HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
SREDIŠNJA SLUŽBA
Zagreb, A. Mihanovića 3

OPĆINSKI SUD U NOVOM ZAGREBU		
1 PRIMLJENO		
neposr. poštom	28 -U2- 2020	obično prepor.
u pristojba	prim.	pril. kn

Broj: Rev-x 386/2018-2

34-X/2

Primljeno: 18. 03. 2020		7
U IME REPUBLIKE HRVATSKE		
Klasifikacijska oznaka:	Ustrojstvena jedinica	
140-01/19-29/183	071	
Urudžbeni broj:	Prilozi	Vrijednost
434-20-20		

PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Mirjane Magud predsjednice vijeća, Goranke Barać - Ručević članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, Ivana Vučemila člana vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Područna služba Zagreb, Mihanovićeve 3, protiv prvotuženika HŽ Infrastruktura d.o.o Zagreb, Mihanovićeve 12, drugotuženika HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Zagreb, Mihanovićeve 12, i trećetuženika HŽ-Cargo d.o.o Zagreb, Trg kralja Tomislava 11/I, svi zastupani po punomoćniku Žarku Smolčiću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Smolčić i partneri d.o.o., Zagreb, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž-4780/16-2 od 9. siječnja 2017. kojom je preinačena presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu, Stalne službe u Zaprešiću poslovni broj Pn-710/15-67 od 22. travnja 2016., na sjednici održanoj 29. siječnja 2020.,

presudio je:

I. Prihvaća se revizija tužitelja, preinačava se presuda Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj Gž-4780/16-2 od 9. siječnja 2017. u cijelosti i sudi:

Odbija se žalba svih tuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu, Stalne službe u Zaprešiću poslovni broj Pn-710/15-67 od 22. travnja 2016. u pobijanom dijelu pod točkom 1. izreke.

II. Odbija se zahtjev svih tuženika za naknadu troškova odgovora na reviziju kao neosnovan.

Obrazloženje

Prvostupanjskom je presudom, u točki 1. izreke, naloženo tuženicima da solidarno isplate tužitelju iznos od 24.742,98 kn s pripadajućim zateznim kamata, dok je u točki 2. izreke odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja za isplatom zateznih kamata na iznos od 6.190,84 kn tekućim od 5. svibnja 2004. do 6. lipnja 2014., na iznos od 5.124,72 kn od 6.

ožujka 2006. do 6. lipnja 2014., i na iznos od 13.427,42 kn od 2. kolovoza 2010. do 6. lipnja 2014. U točki 3. izreke naloženo je tužitelju da prvotuženiku nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.065,68 kn, a u točki 4. naloženo mu je da drugotuženiku i trećetuženiku nadoknadi troškove postupka u iznosu od 15.787,78 kn.

Drugostupanjskom je presudom suđeno:

„Preinačava se presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu, Stalna služba u Zaprešiću poslovni broj Pn-710/2015-67 od 22. travnja 2016. u pobijanoj točki 1. i 4. izreke i sudi:

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

1. „Nalaže se tuženicama HŽ Infrastruktura d.o.o. OIB: 39901919995, Mihanovićeva 12, Zagreb, HŽ Putnički prijevoz d.o.o. OIB: 80572192786, A. Mihanovića 12, Zagreb i HŽ Cargo d.o.o. OIB: 08720210702, A. Mihanovića 12, Zagreb, solidarno isplatiti tužitelju Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, A. Mihanovića 3, Zagreb, iznos od 24.742,98 kuna, zajedno sa zateznom kamatom tekućom od 07. lipnja 2014. godine do 31. srpnja 2015. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet (5) postotnih poena, a od 01. kolovoza 2015. godine pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište u visini prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi polugodištu, uvećane za 3 (tri) postotna poena, sve u roku od 15 dana.

Nalaže se tužitelju naknaditi 2. i 3. tuženicama troškove ovog parničnog postupka u iznosu od 15.787,78 kuna, u roku od 15 dana“

2. Nalaže se tužitelju da 2. i 3. tuženicama nadoknadi daljnji trošak prvostupanjskog postupka u iznosu od 3.049,46 kn zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 22. travnja 2016. pa do isplate, po stopi koja tužitelju pripada kao sudioniku u ostalim odnosima u smislu čl. 29. st. 2 Zakona o obveznim odnosima, kao i trošak žalbe u iznosu od 4.296,87 kn, sve u roku od 15 dana.“

Protiv drugostupanjske presude reviziju je podnio tužitelj pozivom na odredbu čl. 382. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14 – dalje: ZPP), radi pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Predlaže Vrhovnom sudu Republike Hrvatske prihvatiti reviziju na način da se drugostupanjska presuda preinači, podredno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženici predlažu odbiti reviziju kao neosnovanu. Traže troškove na ime sastava odgovora na reviziju.

Revizija je osnovana.

Prema odredbi čl. 382. st. 2. ZPP stranke mogu protiv drugostupanjske presude podnijeti (izvanrednu) reviziju ako odluka u sporu ovisi o rješenju nekog materijalnopravnog

postupovnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U reviziji koju podnosi na temelju odredbe čl. 382. st. 2. ZPP stranka mora određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela te određeno navesti propise i druge važeće izvore prava koji se na pitanje odnose, kao i izložiti razloge zbog kojih smatra da je postavljeno pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni (čl. 382. st. 3. ZPP).

Iz sadržaja navedenih odredaba ZPP proizlazi da je za dopuštenost ove izvanredne revizije potrebno kumulativno ispunjenje slijedećih pretpostavki: da revizija sadrži određeno navedeno pravno pitanje, da su uz pitanja određeno navedeni propisi i drugi važeći izvori prava koji se na njega odnose, da je riječ o pitanju o čijem rješenju ovisi odluka u konkretnom sporu i da sadrži određeno navedene razloge zbog kojih revident smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Tužitelj postavlja slijedeće revizijsko pitanje:

S obzirom da je tužitelj (HZMO) javno pravno tijelo koje jedino u Republici Hrvatskoj ima javnu ovlast za obračun i isplatu mirovinskih primanja, a k tome način obračuna naknade štete izrađuje isključivo tužitelj po čl. 140. st. 1. (prije čl. 127.) Zakona o mirovinskom osiguranju kao posebnog propisa, postavlja se pravno pitanje dokazne snage javne isprave tužitelja koju predstavlja obračun isplaćenih iznosa mirovinskih primanja i naknade štete prema čl. 140. st. 1. Zakona o mirovinskom osiguranju?

Što se tiče razloga važnosti tužitelj se poziva na odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Revx 456/14-2 od 23. rujna 2014., Revx 1277/15-2 od 25. listopada 2016., Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj Pž-8969/12-3 od 11. siječnja 2016., Pž-7395/12-5 od 11. studenog 2015., Pž-6178/12-4 od 7. srpnja 2015., Županijskog suda u Osijeku broj Gž-2984/15-2 od 10. ožujka 2016. te Županijskog suda u Zagrebu broj Gžn-3348/11-2 od 16. prosinca 2014., Gž-4124/07-2 od 29. studenog 2011., Gž-4923/05 od 20. veljače 2007. i Gžn-398/10-2 od 9. veljače 2010.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za naknadu štete koja mu je nastala isplatom obiteljske mirovine u iznosu od ukupno 24.742,98 kn, po osnovi toga što je osiguranik tuženika, Dragutin Petanjek, kao radnik pravnog prednika svih tuženika kao poslodavca smrtno stradao na radu.

Prvostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev na temelju odredbe čl. 160. st. 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04 i 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08, 40/10, 121/10, 130/10, 6/11, 114/11, 76/12 i 133/13 – dalje: ZOMO) smatrajući da tužitelj ima pravo na potraživanje stvarne štete koja mu je nastala time što je isplatio udovici pok. Dragutina Petanjeka predmetni iznos u nekoliko obroka, dok tuženici nisu dokazali da isti iznos ne bi bio isplaćen na njen račun, a ujedno da nisu niti tvrdili niti dokazali razloge oslobođenja od objektivne odgovornosti predviđene odredbama čl. 177. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99, dalje: ZOO). Visinu isplaćenih iznosa

prvostupanjski je sud utvrdio iz Obračuna i interne dokumentacije tužitelja o doznačenim mirovinskim primanjima.

Drugostupanjski sud je preinačio prvostupanjsku presudu navodeći da je tužitelj na okolnost dokazivanja visine štete dostavio svoju internu dokumentaciju – izvod iz službene evidencije (ispis podataka tužitelja o doznačenim mirovinskim primanjima), odnosno obračune razmjernog iznosa obiteljske mirovine, a da takva dokumentacija ne predstavlja javnu ispravu u smislu odredbe čl. 230. ZPP kojom bi se dokazivala istinitost onoga što se u njoj potvrđuje ili određuje, već se radi o internoj dokumentaciji tužitelja pa da se takav dokaz ne može smatrati vjerodostojnim i nepristranim. Ocjenjujući da tužitelj nije objektivno dokazao visinu tužbenog zahtjeva, drugostupanjski je sud tužbeni zahtjev tužitelja odbio u cijelosti kao neosnovan.

Odlučujući o dopuštenosti postavljenog materijalnopravnog pitanja, ovaj sud je ocijenio da je to pravno pitanje važno u smislu odredbe čl. 382. st. 3. ZPP.

Pravno shvaćanje drugostupanjskog suda nije pravilno, dok je shvaćanje prvostupanjskog suda pravilno.

Ovo, prije svega, stoga što jasan odgovor na postavljeno pitanje (jesu li obračun i ispisi podataka doznačenih mirovinskih primanja javne isprave iz kojih je razvidno da su isplate izvršene) proizlazi već iz odredbi zakona i to:

- odredbe čl. 230. st. 1. i 2. ZPP, kojom je propisano kako isprava koju je u propisanom obliku izdalo državno tijelo u granicama svoje nadležnosti i isprava koje je u takvom obliku izdala pravna ili fizička osoba u obavljanju javnog ovlaštenja koje je povjereno zakonom ili propisom utemeljenim na zakonu (javna isprava), dokazuje istinitost onoga što se u njoj potvrđuje ili određuje, te kako istu dokaznu snagu imaju i druge isprave koje su posebnim propisima u pogledu dokazne snage izjednačene s javnim ispravama,

- odredbe čl. 171. st. 1., 2. i 3. ranije važećeg Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91 – dalje: ZUP/91), a sada važeće odredbe čl. 159. st. 1., 2. i 3. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09 – dalje: ZUP/09) kojima je propisano da državne organi izdaju uvjerenja odnosno druge isprave (certifikate, potvrde i dr.) o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju, kao i uvjerenja, odnosno druge isprave o činjenicama u vezi s poslovima koje obavljaju na temelju javnog ovlaštenja. Uvjerenje i druge isprave o činjenicama o kojima se vodi službena evidencija moraju se izdavati u skladu s podacima službene evidencije, a takva uvjerenja odnosno druge isprave imaju značenje javne isprave.

Nadalje, iz odredbi ZOMO proizlazi da je tužitelj (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje) javna ustanova koja skrbi o ostvarivanju mirovinskih i invalidskih prava radnika, poljoprivrednika, obrtnika i drugih osiguranih osoba (čl. 6. ZOMO), te da u postupku rješavanja o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja ima javne ovlasti čl. 127. st. 2. ZOMO i da primjenjuje odredbe Zakona o općem upravnom postupku (čl. 9. st. 2. ZOMO).

Ostvarivanje mirovinskih i invalidskih prava osiguranika uključuje utvrđivanje određenih individualnih prava osiguranika, ali i isplatu novčanih iznosa koja temeljem

priznatih mirovinskih i invalidskih prava pripadaju tim osiguranicima, pa kada Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje izda potvrdu (obračun) o razmjernom dijelu mirovine isplaćene nasljednicima svog osiguranika, odnosno dostavi u spis iz banke podataka doznačenih mirovinskih primanja kojima dodatno ukazuje da su mirovine nasljednicima osiguranika doista isplaćene u svotama navedenim u priloženom obračunu, onda je on izdao ispravu o činjenicama u vezi s poslovima koje obavlja na temelju javnog ovlaštenja, pa takva potvrda (obračun) ima značenje javne isprave koja dokazuje istinitost onoga što se u njoj navodi (potvrđuje), u smislu gore citiranih zakonskih odredbi (tako i ovaj sud u Rev-x 827/15-2 od 7. veljače 2017., Rev-x 456/14 od 23. rujna 2014. te u odluci Revt 139/16-2 od 15. veljače 2017.).

Zbog tih je razloga, a kako je pravno shvaćanje izraženo u pobijanoj presudi suprotno izraženom shvaćanju ovog revizijskog suda, valjalo je, na temelju odredbe čl. 395. st. 1. ZPP, reviziju tužitelja prihvatiti i drugostupanjsku presudu preinačiti i žalbu tuženika protiv presude suda prvog stupnja odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu te odlučiti kao u točki I. izreke ove presude.

Tužitelj prvostupanjsku odluku o troškovima postupka (visinu) nije pobijao žalbom, a nije tražio niti troškove za sastav revizije, stoga ovaj sud nije imao osnove preispitivati iznos dosuđen prvostupanjskom odlukom o troškovima postupka, a niti dosuditi tužitelju bilo kakve troškove na ime sastava revizije.

Tuženicima nisu dosuđeni traženi troškovi na ime odgovora na reviziju, jer odgovor na reviziju nije bila radnja potrebna za vođenje postupka (čl. 155. st. 1. ZPP) pa je valjalo odlučiti kao u toč. II. izreke.

Zagreb, 29. siječnja 2020.

Predsjednik vijeća:
Mirjana Magud, v.r.

